

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSSR ze dne 22.02.1968, sp. zn. 6 Cz 223/67, ECLI:CZ:NS:1968:6.CZ.223.1967.1

Číslo: 46/1969

Právní věta: K výkladu § 116 odst. 2 zák. č. 101/1964 Sb.

Soud: Nejvyšší soud ČSSR

Datum rozhodnutí: 22.02.1968

Spisová značka: 6 Cz 223/67

Číslo rozhodnutí: 46

Číslo sešitu: 5

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Sociální zabezpečení

Předpisy: 101/1964 Sb. § 56
§ 116

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 46

K výkladu § 116 odst. 2 zák. č. 101/1964 Sb.

(Rozhodnutí Nejvyššího soudu z 22. 2. 1968, [6 Cz 223/67.](#))

Navrhovatel, který je poživatелеm invalidního důchodu od roku 1954 (znovu mu přiznaného 8. 5. 1955), požádal 5. 5. 1966 o plný starobní důchod po 65. roku věku. Státní úřad sociálního zabezpečení zamítl jeho žádost rozhodnutím z 1. 7. 1966 s tím, že mu byl přiznán před 1. 1. 1957 invalidní důchod, který trval i po 30. 6. 1964; vzhledem k tomu nevznikl navrhovateli nárok na starobní důchod, i kdyby byly splněny podmínky pro jeho přiznání.

Proti tomuto rozhodnutí podal navrhovatel opravný prostředek, v němž namítal, že sice od ledna 1954 až dosud pobírá invalidní důchod (který mu byl od 8. 10. 1955 znovu přiznán), že však mu měl být přiznán starobní důchod po splnění zákonných podmínek s příslušným zvýšením se zřetelem k dalšímu zaměstnání po vzniku nároku na tento důchod a že mu vznikl nárok na vyšší důchod při souběhu nároků na invalidní a starobní důchod.

Městský soud v Praze potvrdil usnesením z 9. 1. 1967 rozhodnutí odpůrce. V odůvodnění svého usnesení uvedl, že byl navrhovateli přiznán invalidní důchod od 8. 10. 1955 a navrhovatel jej po určité úpravě dosud pobírá. Jako poživateli invalidního důchodu nemohl mu za účinnosti zák. č.

55/1956 Sb. vzniknout nárok na starobní důchod (§ 3 odst. 6 vyhl. č. 1/1957 Ú. l.); nemohl mu vzniknout ani podle zák. č. 101/1964 Sb., poněvadž invalidní důchod, na nějž vznikl nárok před 1. 1. 1957, trvá i po 30. 6. 1964 až do dnešní doby (§ 116 odst. 2 zák. č. 101/1964 Sb.).

Nejvyšší soud rozhodl ke stížnosti pro porušení zákona podané generálním prokurátorem, že byl usnesením Městského soudu v Praze porušen zákon a zrušil je.

Z odůvodnění:

Podle § 116 odst. 2 zák. č. 101/1964 Sb. nevznikne nárok na starobní důchod, jestliže před 1. 1. 1957 vznikl nárok na invalidní důchod a trvá i po 30. 6. 1964. Předpokladem pro nesplnění nároku na starobní důchod ve smyslu cit. ustanovení je tedy nejen zjištění vzniku nároku na invalidní důchod před 1. 1. 1957, nýbrž i trvání tohoto nároku po 30. 6. 1964. Naopak vznikne ve smyslu § 116 odst. 2 zák. č. 101/1964 Sb. nárok na starobní důchod, jestliže před 1. 1. 1957 vznikl nárok na invalidní důchod a invalidita netrvala po 30. 6. 1964 (srov. i § 53 zák. č. 101/1964 Sb.); v takovém případě náleží starobní důchod, je-li vyšší než invalidní důchod (§ 56 cit. zák.).

Tam, kde žádá o starobní důchod poživatel invalidního důchodu přiznaného ještě podle ustanovení zák. č. 99/1948 Sb. (platného do 31. 12. 1956), nestačí však závěru, že nárok na invalidní důchod stále trvá, pouhé zjištění, že je invalidní důchod vyplácen; je třeba zkoumat, zda invalidita poživatele invalidního důchodu trvá i po 30. 6. 1964 (tj. zda zdravotní stav důchodce odpovídá i po 30. 6. 1964 plně či jen částečné invaliditě a od které doby, případně zda již nejde ani o plnou ani o částečnou invaliditu a od které doby tomu tak je). Výše starobního důchodu závisí pak na zjištění doby, od níž pojištěnec přestal být invalidním.

Tak tomu bylo i v souzené věci, v níž šlo konkrétně o otázku dalšího trvání invalidity po 30. 6. 1964 a o otázku, zda by při zániku invalidity starobní důchod navrhovatele byl či nebyl vyšší než 720 Kčs měsíčně (na něj mu byl invalidní důchod nově vyměřen od 5. 5. 1965).

Těžiště je tedy - po znaleckém zjištění zda u navrhovatele trvá invalidita (plná či částečná), či zda a kdy skončila - ve stanovení dne, k němuž by se zjistilo, že zdravotní stav navrhovatele odpovídá pouze částečné invaliditě nebo že již nejde ani o plnou ani částečnou invaliditu. Stanovení tohoto dne by bylo rozhodné pro stanovení průměrného měsíčního (ročního) výdělku. Za toho stavu bylo úkolem městského soudu, aby si vzhledem k obsahu opravného prostředku navrhovatele vyřešil tuto předběžnou otázku (§ 135 odst. 2 o. r. ř.).

Pokud městský soud potvrdil rozhodnutí odpůrce, aniž by znaleckým posudkem zjišťoval, zda u navrhovatele trvá invalidita, či zda a kdy skončila, porušil zákon v ustanovení § 116 odst. 2 zák. č. 101/1964 Sb.